

## II

*(Icke-lagstiftningsakter)*

## REKOMMENDATIONER

## KOMMISSIONENS REKOMMENDATION (EU) 2021/402

av den 4 mars 2021

om effektiva aktiva arbetsmarknadsåtgärder till följd av covid-19-krisen (Ease-åtgärder)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 292, och

av följande skäl:

- (1) Covid-19-utbrottet och de exceptionella åtgärder som krävs för att hejda virusets spridning och skydda liv har orsakat en stor och ihållande ekonomisk chock i Europeiska unionen. Under tredje kvartalet 2020 var EU:s BNP nästan 4,2 % lägre än under samma kvartal föregående år. Ekonomin började vända kraftigt uppåt – om än inte helt tillbaka till de tidigare nivåerna – under det andra halvåret 2020, men den nya smittovågen väntas leda till en måttlig nedgång och försena återhämtningen till andra halvåret 2021 <sup>(1)</sup>.
- (2) De politiska åtgärder som vidtagits mot covid-19-pandemin på både nationell nivå och EU-nivå har varit avgörande för att begränsa pandemins socioekonomiska effekter. System för korttidsarbete och liknande åtgärder för bevarande av arbetstillfällen har hittills bidragit till att hålla nere ökningen av arbetslösheten i förhållande till nedgången i ekonomisk aktivitet. På EU-nivå ökade arbetslösheten med mindre än en procentenhet mellan det första och tredje kvartalet 2020. Åtgärderna har gynnats av flexibel finansiering från de europeiska struktur- och investeringsfonderna inom ramen för investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset <sup>(2)</sup> och investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset plus <sup>(3)</sup> samt från det europeiska instrumentet för tillfälligt stöd för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation (Sure-instrumentet) <sup>(4)</sup>.

<sup>(1)</sup> Europeiska kommissionen (2021), "European Economic Forecast - Winter 2021 (Interim)", *European Economy Institutional Paper* 144, februari 2021.

<sup>(2)</sup> Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/460 av den 30 mars 2020 om ändring av förordningarna (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013 och (EU) nr 508/2014 vad gäller särskilda åtgärder för att mobilisera investeringar i medlemsstaternas hälso- och sjukvårdssystem samt i andra sektorer av deras ekonomier som reaktion på covid-19-utbrottet (Investeringsinitiativ mot effekter av coronavirus) (EUT L 99, 31.3.2020, s. 5).

<sup>(3)</sup> Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/558 av den 23 april 2020 om ändring av förordningarna (EU) nr 1301/2013 och (EU) nr 1303/2013 vad gäller särskilda åtgärder för att tillhandahålla extraordinär flexibilitet vid användningen av de europeiska struktur- och investeringsfonderna för att hantera covid-19-utbrottet (EUT L 130, 24.4.2020, s. 1).

<sup>(4)</sup> Rådets förordning (EU) 2020/672 av den 19 maj 2020 om inrättande av ett europeiskt instrument för tillfälligt stöd för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation (SURE) till följd av covid-19-utbrottet (EUT L 159, 20.5.2020, s. 1).

- (3) På längre sikt kommer krisrelaterade förändringar i konsumtionsmönstren samt den gröna och digitala omställningen, som stöds av den europeiska gröna given <sup>(5)</sup> och av EU:s digitala strategi <sup>(6)</sup>, att omvandla våra ekonomier. Det kan ta lång tid innan vissa sektorer återhämtar sig helt – om de alls gör det – och när krisen väl är över kommer vissa företag att befinna sig i finansiellt nödläge <sup>(7)</sup>. Den europeiska gröna given driver vår tillväxtstrategi och omställningen till en grönare ekonomi förväntas skapa upp till 2 miljoner nya arbetstillfällen fram till 2050 i EU <sup>(8)</sup>, men arbetstillfällen inom vissa sektorer och regioner riskerar att försvinna. Denna utveckling kan leda till ökad arbetslöshet på kort sikt, samtidigt som det kan ta tid att skapa nya arbetstillfällen av hög kvalitet, beroende på de ekonomiska utsikterna och tillgången till kvalificerad arbetskraft. Ökad arbetslöshet och en större andel som står utanför arbetskraften skulle leda till kompetensförlust, vilket kan få märkningseffekter för de berörda personerna och ekonomin i dess helhet. Utan effektiva åtgärder för kompetenshöjning och omskolning riskerar arbetslösheten att bli varaktig.
- (4) Unga människor är sannolikt de som får betala det högsta priset om inga lämpliga politiska åtgärder vidtas. Ungdomsarbetslösheten ökade tre gånger så mycket som den totala arbetslösheten mellan första och tredje kvartalet 2020 <sup>(9)</sup>. Ett försenat inträde på arbetsmarknaden kan sätta sina spår på denna generation i många år framöver.
- (5) Krisen kommer troligen också att försämra arbetsmarknadssituationen för grupper som befinner sig i en utsatt situation eller är underrepresenterade på arbetsmarknaden, som kvinnor, äldre arbetstagare, personer med funktionsnedsättning, de som bor i landsbygdsområden och avlägsna områden, hbtqi-personer, romer och andra etniska minoriteter som är särskilt utsatta för risken att drabbas av utestängning eller diskriminering, samt personer med invandrarbakgrund. Det bör till exempel påpekas att även om den genomsnittliga sysselsättningsgraden bland kvinnor i EU är högre i dag än någonsin tidigare, så har många kvinnor fortfarande svårt att komma ut och stanna kvar på arbetsmarknaden, och deras sysselsättningsgrad bör förbättras <sup>(10)</sup>.
- (6) Ett strategiskt tillvägagångssätt på EU-nivå och nationell nivå krävs för att gradvis övergå från de nödåtgärder som vidtagits i samband med pandemin till åtgärder som krävs för att underlätta omfördelningen av arbetskraft och kapital under återhämtningen. EU och medlemsstaterna bör agera tillsammans för att främja en dynamisk, sysselsättningskapande och inkluderande återhämtning och underlätta den gröna och digitala omställningen på den europeiska arbetsmarknaden. Uppmärksamhet bör ägnas åt riskerna med att fasa ut nödåtgärderna utan effektiva nya politiska åtgärder för att stödja arbetstagare och företag under återhämtningen.
- (7) Enhetliga aktiva arbetsmarknadsåtgärder som utgörs av tillfälliga anställnings- och övergångsincitament, kompetensåtgärder och förbättrade arbetsförmedlingar (*effektiva aktiva arbetsmarknadsåtgärder*, eller *Ease-åtgärder*) krävs för att stödja övergångar på arbetsmarknaden i samband med återhämtningen och den gröna och digitala omställningen, med fullt utnyttjande av de tillgängliga EU-medlen för detta ändamål.
- (8) Snabbt och väl utformat sysselsättningsstöd kan gynna arbetstagare och företag samt ekonomin och samhället i stort. Arbetstagare i krisdrabbade ekonomiska sektorer som får snabbt och aktivt stöd har lättare att hitta arbeten av hög kvalitet i expanderande sektorer, t.ex. de gröna och digitala sektorerna, och i sektorer med innovativa affärsmodeller, men också i den sociala ekonomin och i sektorer med brist på kvalificerad arbetskraft, t.ex. hälso- och sjukvårdssektorn.
- (9) Tillfälliga anställningsincitament på arbetsmarknaden kan vara effektiva för att skapa nya arbetstillfällen av hög kvalitet mot bakgrund av dämpad ekonomisk tillväxt i de tidiga skedena av återhämtningen. De bör vara riktade och utformade för att underlätta övergångar på arbetsmarknaden och skapande av arbetstillfällen som inte skulle ha skapats utan dessa incitament. Målgrupperna kan vara utsatta och underrepresenterade befolkningsgrupper, bland annat unga som är på väg in på arbetsmarknaden. Att stödja lärlingsutbildningar kan vara särskilt effektivt för att

<sup>(5)</sup> Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Den europeiska gröna given* (COM(2019) 640 final).

<sup>(6)</sup> Europeiska kommissionen (2020), EU:s strategi *Att forma EU:s digitala framtid*.

<sup>(7)</sup> Enligt en analys som gjorts av personal vid Banken för internationell betalningsutjämning förväntas antalet konkurser öka kraftigt fram till slutet av 2021 i alla utvecklade ekonomier. Se Banerjee, R. Cornelli, G. och E. Zakrajšek (2020), "The outlook for business bankruptcies", *BIS Bulletin* nr 30.

<sup>(8)</sup> Europeiska kommissionen (2019), *Employment and Social Developments in Europe*, rapport för 2019.

<sup>(9)</sup> Mellan första och tredje kvartalet 2020 ökade arbetslösheten i EU för personer mellan 15 och 24 år med 3 procentenheter, medan den totala arbetslösheten ökade med 0,8 procentenheter. Källa: Eurostat.

<sup>(10)</sup> Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *En jämlikhetsunion: jämställdhetsstrategi för 2020–2025* (COM(2020) 152 final).

utveckla den kompetens som krävs på arbetsmarknaden och hjälpa unga att hitta sysselsättning. Övergångsincitament, som gör det lättare för arbetstagare som riskerar uppsägning att anställas av en ny arbetsgivare, kan dessutom underlätta sådana övergångar och öka tillgången på kompetens i expanderande sektorer. Stöd till entreprenörskap, med särskilt fokus på unga, kvinnor och sociala entreprenörer, kan vara ett bra komplement till sådana åtgärder, inklusive stöd för att hjälpa dem att hantera några av de största utmaningarna för små och medelstora företag, t.ex. lagstadgade skyldigheter, försenade betalningar och tillgång till finansiering.

- (10) Den ekonomiska litteraturen visar att anställningsincitament kan medföra större genomsnittliga sysselsättningsvinster än andra typer av aktiva arbetsmarknadsåtgärder. De har tillsammans med utbildningsprogram de största effekterna på medellång till lång sikt, eftersom de förbättrar arbetstagarnas anställbarhet och kompetens. Anställnings- och övergångsincitament i kombination med utbildning på arbetsplatsen kan vara effektivare än andra former av utbildning för att tillhandahålla relevant kompetens på arbetsmarknaden. Risken att dessa incitament bidrar till arbetstillfällen som ändå skulle ha skapats kan minskas genom målinriktning, övervakning och krav på fortsatt anställning. Denna risk är dessutom lägre i en krissituation, när anställnings- och omskolningsåtgärder har en större chans att ha en positiv inverkan <sup>(11)</sup>.
- (11) Kompetenshöjnings- och omskolningsmöjligheter som är anpassade till arbetsmarknadens behov kan gynna alla företag och arbetstagare, men särskilt de som har sagts upp eller riskerar uppsägning mot bakgrund av stora strukturförändringar på arbetsmarknaden. Dessa åtgärder bör bygga på relevant kompetensinventering och en individanpassad strategi för att säkerställa att arbetstagarna har tillgång till individuella utbildningsrättigheter. Korta kurser kan spela en viktig roll och kan certifieras genom mikromeriter, vid sidan av stödjande partnerskap mellan offentliga och privata aktörer.
- (12) Effektiva åtgärder som främjar övergångar på arbetsmarknaden bör kombineras med väl fungerande arbetsförmedlingar med starkt institutionell kapacitet som kan ge skräddarsytt stöd till arbetssökande, bland annat genom ökad användning av digitala verktyg.
- (13) Den europeiska ramen för ändamålsenliga lärlingsutbildningar av god kvalitet <sup>(12)</sup> och kvalitetskriterierna för praktikprogram <sup>(13)</sup> tillhandahåller vägledning och bästa praxis som kommer att bli ännu mer relevant i samband med återhämtningen. Små och medelstora företag bör få särskilt stöd för att erbjuda lärlingsutbildningar, inklusive genom tillfälliga rekryteringsbonusar eller sänkta arbetskostnader i tillämpliga fall.
- (14) Arbetsmarknadens parter har en avgörande roll för att hjälpa till att återuppbygga våra ekonomier på ett bättre sätt och samtidigt genom dialog bidra till att hantera pandemins konsekvenser för sysselsättningen och den sociala situationen och utmaningarna med den gröna och digitala omställningen. EU:s kvalitetskriterier för planering för förändringar och omstruktureringar främjar deras (och andra aktörers) deltagande i omstruktureringar, när det gäller att planera för förändringar och kartlägga kompetensbehov.
- (15) I samband med företagsrekonstruktioner kommer underlättandet av omfördelningen av arbetskraft att vara av största vikt. I Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1023 <sup>(14)</sup> säkerställs att livskraftiga företag i ekonomiska svårigheter har tillgång till effektiva verktyg för tidig varning och ramverk för förebyggande rekonstruktion som gör att de kan fortsätta att driva sin verksamhet. I EU:s kvalitetskriterier för planering för förändringar och omstruktureringar <sup>(15)</sup> beskrivs god praxis för planering för kompetens- och utbildningsbehov i samband med omstruktureringar av företag.

<sup>(11)</sup> Program för aktiva arbetsmarknadspolitiska åtgärder brukar vara särskilt framgångsrika om deltagarna börjar på ett program under en nedgång och lämnar programmet i ett gynnsamt ekonomiskt läge, enligt Card, D., Kluve, J., & Weber, A. (2018), "What works? A meta-analysis of recent active labor market program evaluations", *Journal of the European Economic Association* 16(3), 894–931, s. 34.

<sup>(12)</sup> Rådets rekommendation av den 15 mars 2018 om en europeisk ram för ändamålsenliga lärlingsutbildningar av god kvalitet (EUT C 153, 2.5.2018, s. 1).

<sup>(13)</sup> Rådets rekommendation av den 10 mars 2014 om kvalitetskriterier för praktikprogram (EUT C 88, 27.3.2014, s. 1).

<sup>(14)</sup> Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1023 av den 20 juni 2019 om ramverk för förebyggande rekonstruktion, om skuldavskrivning och näringsförbud och om åtgärder för att göra förfaranden rörande rekonstruktion, insolvens och skuldavskrivning effektivare samt om ändring av direktiv (EU) 2017/1132 (Rekonstruktions- och insolvensdirektiv) (EUT L 172, 26.6.2019, s. 18).

<sup>(15)</sup> Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *EU:s kvalitetskriterier för planering för förändringar och omstruktureringar* (COM(2013) 882 final).

- (16) Den nya industristrategin för EU <sup>(16)</sup> har som mål att bygga upp en globalt konkurrenskraftig, klimatneutral, ren, cirkulär och digitaliserad europeisk industri. Den kretsar kring europeiska industriekosystem, som omfattar alla aktörer som är verksamma i en värdekedja: från företag till högskolor, forskningsenheter, tjänsteföretag och leverantörer. Identifieringen av ekosystem kan utgöra en användbar ram för att kartlägga kompetensbehov.
- (17) I enlighet med den europeiska pelaren för sociala rättigheter har var och en rätt att få stöd för att förbättra sina utsikter till anställning eller egenföretagande, inklusive att få hjälp med att söka arbete eller utbilda sig, samtidigt som anställningsvillkoren bör vara förenliga med kvalitetskriterierna <sup>(17)</sup>.
- (18) För att främja inkludering krävs lika möjligheter vid övergångar på arbetsmarknaden oavsett kön, ras, etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning. Lågutbildade vuxna och personer med invandrarbakgrund bör fortsätta att stå i fokus. Det är också viktigt att alla områden kommer med, från storstäder till landsbygdsområden, kustområden och avlägsna områden över hela EU, inklusive de yttersta randområdena.
- (19) Paketet för stöd till ungdomssysselsättning <sup>(18)</sup> antogs med tanke på de svårigheter som unga människor står inför i EU, för att ge dem språngbräddor som hjälper dem mot en stabil arbetsmarknadsintegration. Som svar på detta har medlemsstaterna antagit två rekommendationer från rådet för att förstärka både ungdomsgarantin <sup>(19)</sup> och yrkesutbildning <sup>(20)</sup>, som de nu håller på att genomföra.
- (20) Den europeiska kompetensagendan för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft <sup>(21)</sup> innehåller en omfattande plan för att stödja utvecklingen av mer och bättre kompetens i syfte att underlätta anpassningen till en föränderlig arbetsmarknad. Dessutom inbjuder kompetenspakten <sup>(22)</sup> offentliga och privata organisationer att gå samman och vidta konkreta åtgärder för att höja kompetensen och omskola människor i Europa.
- (21) Paket med Ease-åtgärder kommer att ha störst verkan om de stöds av de rätta ramvillkoren, inklusive moderna arbetsmarknadsinstitutioner, undanröjande av hinder för företags investeringar, tillträde, tillväxt och utträde på marknaden, ett effektivt skatte- och förmånssystem och en väl fungerande offentlig förvaltning, mot en allmän bakgrund av hållbara offentliga finanser. Genomförandet av de relaterade landsspecifika rekommendationerna, som antas av rådet inom ramen för den europeiska planeringsterminen, är desto viktigare för att främja den ekonomiska återhämtningen och säkerställa att den får bestående effekter.
- (22) För att hantera arbetsmarknadsutmaningar i samband med återhämtningen och den gröna och digitala omställningen är det nödvändigt att avsätta tillräckliga medel för finansiering av Ease-åtgärder. Som en övergripande princip måste medlemsstaterna säkerställa att det inte förekommer dubbelfinansiering från unionsprogram och unionsinstrument. De måste också säkerställa att dessa stödåtgärder är utformade så att de är förenliga med reglerna för statligt stöd, i tillämpliga fall.

<sup>(16)</sup> Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *En ny industristrategi för EU* (COM(2020) 102 final).

<sup>(17)</sup> Europeiska unionens råd (2017), Interinstitutionell proklamation av den europeiska pelaren för sociala rättigheter.

<sup>(18)</sup> Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Stöd till ungdomssysselsättning: en väg till jobb för nästa generation* (COM(2020) 276 final).

<sup>(19)</sup> Rådets rekommendation av den 30 oktober 2020 om en väg till jobb – en förstärkt ungdomsgaranti och om ersättande av rådets rekommendation av den 22 april 2013 om att inrätta en ungdomsgaranti, 2020/C 372/01 (EUT C 372, 4.11.2020, s. 1).

<sup>(20)</sup> Rådets rekommendation av den 24 november 2020 om yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft, 2020/C 417/01 (EUT C 417, 2.12.2020, s. 1).

<sup>(21)</sup> Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Den europeiska kompetensagendan för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft* (COM(2020) 274 final).

<sup>(22)</sup> Europeiska kommissionen (2020), *Pact for Skills*.

- (23) Aktiva arbetsmarknadsåtgärder och åtgärder för att förstärka kapaciteten hos offentliga arbetsförmedlingar kan vara berättigade till stöd från strukturfonderna, dvs. Europeiska socialfonden+ (ESF+) <sup>(23)</sup> och Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) <sup>(24)</sup>, samt Fonden för en rättvis omställning <sup>(25)</sup>, Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter <sup>(26)</sup>, återhämtningsstöd för sammanhållning och till Europas regioner (React-EU) <sup>(27)</sup> och brexitjusteringsreserven <sup>(28)</sup>. Medlemsstaterna kan också få stöd från instrumentet för tekniskt stöd <sup>(29)</sup> för utformning och genomförande av reformer inom områdena kompetens och aktiva arbetsmarknadsåtgärder.
- (24) De åtgärder som avses i denna rekommendation för att stödja skapandet av arbetstillfällen och sysselsättning, särskilt de som hanterar relevanta utmaningar som fastställs i de relaterade landsspecifika rekommendationerna, kan få stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens som en del av enhetliga reform- och investeringspaket. Ease-åtgärder som medlemsstaterna föreslår i sina planer för återhämtning och resiliens bör vara förenliga med de kriterier för stödberättigande och bedömning som fastställs i den förordning där faciliteten inrättas <sup>(30)</sup>. I regel kan faciliteten inte finansiera återkommande utgifter, förutom i vederbörligen motiverade fall, och kan endast finansiera reformer och investeringar som har en bestående inverkan och leder till en strukturomvandling i förvaltningen eller av relevant politik. Finansiering genom faciliteten kommer endast att tillhandahållas efter en positiv bedömning från kommissionens sida av de individuella åtgärder som föreslås av medlemsstaten, samt efter att rådet har godkänt planerna och de relevanta delmålen och målen har uppnåtts på ett tillfredställande sätt.
- (25) I rådets slutsatser om den europeiska planeringsterminen 2021 <sup>(31)</sup> uppmanas medlemsstaterna att i sina återhämtnings- och resiliensplaner ta med viktiga reformer och investeringar som rör arbetsmarknaden, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt utbildning. I kommissionens vägledning till medlemsstaterna om planerna <sup>(32)</sup> betonas att planerna bör vara ett tillfälle att främja kraftfulla politiska åtgärder genom att stödja en övergång inom sysselsättningspolitiken från sysselsättningsbevarande till skapande av arbetstillfällen av hög kvalitet och att stödja övergångar på arbetsmarknaden för att underlätta och påskynda strukturella förändringar.

#### HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

1. Mot bakgrund av de arbetsmarknadsrelaterade utmaningar som uppstått till följd av covid-19-pandemin, den pågående övergången från sektorer på tillbakagång till ekonomisk verksamhet med högre tillväxtpotential och strategiskt värde i samband med den gröna och digitala omställningen, samt till följd av demografiska förändringar, bör medlemsstaterna främja en sysselsättningskapande återhämtning, uppmuntra kompetensutveckling och hjälpa människor att övergå till nya arbeten av hög kvalitet, i enlighet med följande riktlinjer:

#### Enhetliga åtgärds paket för att stödja övergångar på arbetsmarknaden

2. Medlemsstaterna bör ta fram enhetliga åtgärds paket som kombinerar tillfälliga och permanenta åtgärder för att hantera arbetsmarknadsutmaningar som uppstått till följd av pandemin och som ger goda resultat i fråga om den gröna och digitala omställningen.

<sup>(23)</sup> Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska socialfonden+ (ESF+) (COM(2018) 382 final).

<sup>(24)</sup> Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden (COM(2018) 372 final).

<sup>(25)</sup> Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Fonden för en rättvis omställning (COM(2020) 22 final).

<sup>(26)</sup> Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (COM(2018) 380 final).

<sup>(27)</sup> Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/2221 av den 23 december 2020 om ändring av förordning (EU) nr 1303/2013 vad gäller ytterligare medel och genomförandebestämmelser för att tillhandahålla stöd för främjande av krisreparation i samband med covid-19-pandemin och dess sociala konsekvenser och för förberedande av en grön, digital och resiliens återhämtning av ekonomin (React-EU) (EUT L 437, 28.12.2020, s. 30).

<sup>(28)</sup> Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av brexitjusteringsreserven (COM(2020) 854 final).

<sup>(29)</sup> Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ett instrument för tekniskt stöd (COM(2020) 409 final).

<sup>(30)</sup> Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17).

<sup>(31)</sup> Rådets slutsatser om den europeiska planeringsterminen 2021: sysselsättningsmässiga och sociala aspekter i den årliga strategin för hållbar tillväxt 2021.

<sup>(32)</sup> SWD(2021) 12 final, del 1/2.

3. Dessa åtgärds paket bör bestå av de tre delar som det redogörs för i denna rekommendation: i) anställnings- och övergångsincitament och stöd till entreprenörskap, ii) kompetenshöjnings- och omskolningsmöjligheter samt stödåtgärder och iii) förstärkt arbetsförmedlingsstöd för övergångar på arbetsmarknaden. Dessa åtgärder kallas nedan *Ease-åtgärder*. Åtgärderna bör särskilt
  - kompletteras med genomförande av de relaterade landsspecifika rekommendationer som rådet antar inom ramen för den europeiska planeringsterminen,
  - baseras på en kartläggning av kompetensbehoven och möjlig brist på kvalificerad yrkeskraft i olika branscher och regioner, bland annat de industriekosystem som definieras i *En ny industristrategi för EU*, för att identifiera dem med högst potential att skapa arbetstillfällen av hög kvalitet och underlätta omställningen till en klimatneutral, resurseffektiv och cirkulär ekonomi i linje med den europeiska gröna given,
  - särskilt inriktas på den gröna och digitala omställningen, och även bygga vidare på de utmaningar och möjligheter som identifieras i de nationella energi- och klimatplanerna, samt på mindre gynnade och underrepresenterade grupper på arbetsmarknaden, framför allt unga och kvinnor.
4. Medlemsstaterna bör uppmuntra arbetsgivare och arbetstagarrepresentanter att planera för arbetskraftsbehov, inklusive genom gemensamma diagnoser, individanpassat stöd till arbetstagare samt externa partnerskap för att stödja arbetstagare, i linje med EU:s kvalitetskriterier för planering för förändringar och omstruktureringar.
5. Medlemsstaterna bör förlita sig på social dialog och låta arbetsmarknadens parter delta i utformningen, genomförandet och utvärderingen av åtgärder som de utarbetar för att hantera de arbetsmarknadsutmaningar som uppstått till följd av covid-19-krisen.

i) *Anställnings- och övergångsincitament och stöd till entreprenörskap*

6. Medlemsstaterna bör utnyttja anställnings- och övergångsincitament för att främja skapandet av arbetstillfällen av hög kvalitet och stödja arbetstagarnas anställbarhet, mot bakgrund av arbetsmarknadsövergångarna från sektorer på tillbakagång till expanderande sektorer, bland annat de gröna och digitala sektorerna. Dessa incitament bör vara riktade och tillfälliga, med stöd som gradvis fasas ut över tiden, och ha integrerade skyddsåtgärder som säkerställer att de nya arbetstillfällena är livskraftiga och bibehålls efter det att incitamenten har löpt ut. De bör normalt även omfatta ett starkt utbildningsinslag som är relevant för arbetsmarknaden och vid behov ta hänsyn till den regionala dimensionen av arbetsmarknadens behov.
7. Medlemsstaterna bör införa eller stärka stödsystemen för lärlingsutbildningar och avlönad praktik, särskilt på mikroföretag och små och medelstora företag och i sektorer som är särskilt utsatta för brist på kvalificerad arbetskraft. Dessa system bör omfatta ett starkt utbildningsinslag och vara föremål för övervakning och utvärdering, för att erbjuda en väg mot stabil integration på arbetsmarknaden. Stödet bör kopplas till relevanta ramar som främjar kvalitet i arbetet, såsom den europeiska ramen för ändamålsenliga lärlingsutbildningar av god kvalitet eller kvalitetskriterierna för praktikprogram.
8. Medlemsstaterna bör stödja uppstartsbidrag, lån och kapital för att främja entreprenörskap, tillsammans med förbättrad tillgång till socialt skydd för egenföretagare. Åtgärder bör kombinera finansiellt och icke-finansiellt stöd till företagare, de som vill starta om ett företag och potentiella företagare. Skräddarsytt stöd bör utformas på ett inkluderande sätt för dem som kommer från underrepresenterade och utsatta grupper och för sociala, gröna och digitala projekt.

ii) *Kompetenshöjnings- och omskolningsmöjligheter samt stödåtgärder*

9. Medlemsstaterna bör införa omfattande kompetensstrategier för de olika ekonomiska sektorerna och ekosystemen och i detta syfte stödja samarbetet mellan företag, arbetsmarknadens parter, utbildningsinstitutioner, offentliga arbetsförmedlingar och andra relevanta aktörer, i hela industriekosystem och värdekedjor eller regioner, i enlighet med kompetenspaktens, i syfte att underlätta sektorsövergripande och geografisk rörlighet och främja den gröna och digitala omställningen.

10. Medlemsstaterna bör ta fram aktuell arbetsmarknadsinformation och kompetensinventering, inklusive på regional, gränsöverskridande och sektorsspecifik nivå, för att ge underlag för läroplaner och stödja offentliga arbetsförmedlingar. Kompetensinventeringen bör vara allmänt tillgänglig för enskilda personer och relevanta aktörer.
11. Medlemsstaterna bör säkerställa att utbildningsutbudet motsvarar arbetsmarknadens behov. I synnerhet bör yrkesutbildningsprogram erbjuda en balanserad blandning av yrkesfärdigheter och yrkeskompetens och skapa möjligheter till lärande på arbetsplatsen och lärlingsutbildningar, med fokus på unga människor. Korta kurser som är mer anpassade till yrkesutövares behov kan göra karriärvägarna mer flexibla, också för äldre.
12. Medlemsstaterna bör ge vuxna oavsett arbetsmarknadsstatus rättigheter till kvalitetssäkrad utbildning och yrkesvägledning, för att tillgodose deras framtida yrkesmässiga behov. Potentialen hos sådana rättigheter kan maximeras genom att de när så är möjligt kopplas samman med betald studieledighet.
13. Medlemsstaterna bör stärka kapaciteten för erkännande och validering av lärande och erfarenheter som förvärvats utanför den formella utbildningen, för att säkerställa att arbetstagare kan presentera sina färdigheter för potentiella arbetsgivare och därigenom främja en effektiv omfördelning av arbetskraften, i linje med rådets rekommendation från 2012 om validering av icke-formellt och informellt lärande och utvärderingen av denna från 2020. I detta sammanhang kan mikromeriter underlätta överföringen och erkännandet av läranderesultat som förvärvats under korta kurser eller lärandeerfarenheter.

iii) *Förstärkt arbetsförmedlingsstöd för övergångar på arbetsmarknaden*

14. Medlemsstaterna bör ge arbetssökande individanpassat stöd bestående av rådgivning, vägledning och mentorskap, bedömning och validering av färdigheter, stöd i arbetssökandet, företagastöd och hänvisningar till sociala tjänster när så behövs. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt unga människor, framför allt nykomlingar på arbetsmarknaden, och åt att motverka könsdiskriminering och andra former av diskriminering.
15. Medlemsstaterna bör erbjuda stöd till arbetstagare som påverkas av omstrukturering av företag, i nära samarbete med företag som söker ytterligare kompetens och arbetskraft. Sådant stöd kan omfatta individanpassade karriärvägar där personer utrustas med de färdigheter som krävs för att byta arbete inom samma företag, återanställningsplaner eller extern utbildning och omställning till andra företag, tillsammans med främjande av gränsöverskridande rörlighet och erkännande eller validering av färdigheter.
16. Medlemsstaterna bör säkerställa att offentliga arbetsförmedlingar har den operativa kapacitet som krävs för att direkt tillhandahålla eller på annat sätt bidra till tillhandahållandet av de olika former av stöd som anges ovan. Uppsökande verksamhet vid offentliga arbetsförmedlingar bör främjas, med särskilt fokus på långtidsarbetslösa eller icke yrkesverksamma unga som är svåra att nå, i samarbete med socialtjänsten.

**Finansieringsmöjligheter, övervakning och rapportering**

17. Medlemsstaterna bör avsätta tillräckliga medel för finansiering av Ease-åtgärder, samtidigt som de säkerställer att det inte förekommer dubbelfinansiering av åtgärder som finansieras inom unionsprogram och unionsinstrument. Medlemsstaterna bör säkerställa att stödåtgärderna är utformade så att de är förenliga med reglerna för statligt stöd, i tillämpliga fall.
18. Medlemsstaterna bör dra full nytta av det stöd som finns tillgängligt på EU-nivå genom strukturfonderna, dvs. Europeiska socialfonden+ (ESF+) och Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), samt Fonden för en rättvis omställning, Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter, återhämtningsstöd för sammanhållning och till Europas regioner (React-EU), brexitjusteringsreserven och instrumentet för tekniskt stöd för att utforma och genomföra Ease-åtgärder.

19. Medlemsstaterna bör införliva Ease-åtgärder i sina planer för återhämtning och resiliens, som de lämnar till kommissionen för att få stöd inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens. För att sådana åtgärder ska vara stödberättigande måste de, i enlighet med villkoren i den rättsliga ramen för faciliteten, bland annat överensstämma med facilitetens tillämpningsområde och mål, bidra till hanteringen av utmaningar som identifieras i de relevanta landsspecifika rekommendationer som antas av rådet inom ramen för den europeiska planeringsterminen samt komplettera och vara samordnade med andra EU-program och EU-instrument, i syfte att dra maximal och optimal nytta av det tillgängliga stödet.
20. Medlemsstaterna bör övervaka och utvärdera Ease-åtgärderna så att fler faktabaserade politiska strategier och insatser kan tas fram, vilket säkerställer en effektiv resursanvändning och positiv avkastning på investeringar. De bör även rapportera via befintliga system om erfarenheter och framsteg när det gäller att främja sysselsättning och stödja övergångar på arbetsmarknaden.

Utfärdad i Bryssel den 4 mars 2021.

*På kommissionens vägnar*  
Nicolas SCHMIT  
*Ledamot av kommissionen*

---